

Критерії оцінювання навчальних досягнень предмету «Зарубіжна література»

Рівні навчальних досягнень учнів	Бали	Оцінювання навчальних досягнень учнів
Початковий	1	Учні відтворюють матеріал на елементарному рівні, називаючи окремий літературний факт або явище.
	2	Учні розуміють навчальний матеріал на елементарному рівні його засвоєння, відтворюють якийсь фрагмент окремим реченням.
	3	Учні сприймають навчальний матеріал, дають відповідь у формі зв'язного висловлювання (з допомогою вчителя).
Середній	4	Учні володіють літературним матеріалом на початковому рівні його засвоєння, відтворюють незначну його частину, дають визначення літературного явища без посилання на текст.
	5	Учні володіють матеріалом та окремими навичками аналізу літературного твору, з допомогою вчителя відтворюють матеріал і наводить приклади з тексту.
	6	Учні володіють матеріалом, відтворюють значну його частину, з допомогою вчителя знаходять потрібні приклади у тексті літературного твору.
Достатній	7	Учні володіють матеріалом і навичками аналізу літературного твору за поданим учителем зразком, наводять окремі власні приклади на підтвердження певних суджень.

	8	Учні володіють матеріалом, навичками текстуального аналізу на рівні цілісно-комплексного уявлення про певне літературне явище, під керівництвом учителя виправляють допущені помилки й добирають аргументи на підтвердження висловленого судження або висновку.
	9	Учні володіють матеріалом та навичками ціліснокомплексного аналізу художнього твору, систематизують та узагальнюють набуті знання, самостійно виправляють допущені помилки, добирають переконливі аргументи на підтвердження власного судження.
Високий	10	Учні володіють матеріалом та навичками ціліснокомплексного аналізу літературного твору, виявляють початкові творчі здібності, самостійно оцінюють окремі нові літературні явища, знаходять і виправляють допущені помилки, працюють з різними джерелами інформації, систематизують та творчо використовують дібраний матеріал.
	11	Учні на високому рівні володіють матеріалом, вміннями і навичками аналізу художнього твору, висловлюють свої думки, самостійно оцінюють різноманітні явища культурного життя, виявляючи власну позицію щодо них.
	12	Учні вільно володіють матеріалом та навичками текстуального аналізу літературного твору, виявляють особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень різноманітних навчальних завдань, до використання набутих знань та вмінь у нестандартних ситуаціях, схильність до літературної творчості.

5.2. Види робіт із зарубіжної літератури

Основними видами класних і домашніх письмових робіт:

- відповідь на поставлене в підручнику або вчителем запитання;
- написання навчальних класних творів;
- виконання самостійних творчих робіт (написання віршів, оповідань, есе; створення проектів, підготовка доповідей, рефератів тощо);
- тестування;
- складання планів (простих і складних);
- складання таблиць, схем римування, написання конспектів (у старших класах), робота з цитатним матеріалом, з літературними джерелами, додатковою науковою, критичною та словниково-довідковою літературою та інші види робіт, передбачені чинними програмами для базової школи тощо.

Основними видами класних і домашніх усних робіт із зарубіжної літератури є:

- виразне читання художніх текстів;
- відповідь на поставлене в підручнику або вчителем запитання;
- складання усних навчальних класних і домашніх творів різних жанрів і обсягу;
- читання напам'ять;
- переказ (докладний і стислий) тощо.

Розвиток мовлення, контрольні роботи.

Орієнтовні види робіт із розвитку мовлення:

- ✓ складання оповідання (казки) за прислів'ям;
- ✓ добір прислів'їв, крилатих виразів, фразеологічних зворотів, що виражають головну ідею твору;
- ✓ введення власних описів в інтер'єр, портрет, пейзаж у вже існуючому творі;
- ✓ усний переказ оповідання, епізоду твору;
- ✓ твір-характеристика персонажа;
- ✓ написання асоціативного етюд, викликаного певним художнім образом;
- ✓ написання вітального слова на честь літературного героя, автора тощо;
- ✓ твір-опис за картиною;
- ✓ складання тез літературно-критичної статті (параграфу підручника);
- ✓ підготовка проекту (з можливим використанням мультимедійних технологій) – індивідуального чи колективного – з метою представлення життєвого і творчого шляху, естетичних уподобань письменника тощо;
- ✓ складання анкети головного героя, цитатних характеристик, конспекту, рецензії, анотації;
- ✓ написання реферату;
- ✓ ідейно-художній аналіз поетичного чи прозового твору;
- ✓ написання листа авторові улюбленої книжки;
- ✓ інсценізація твору (конкурс на кращу інсценізацію уривка твору) тощо.

Орієнтовні види контрольних робіт:

- ✓ тест;
- ✓ відповіді на запитання;
- ✓ контрольний літературний диктант;
- ✓ анкета головного героя;
- ✓ комбінована контрольна робота тощо;

- ✓ письмові контрольні твори.

Правила перевірки контрольних письмових творів із зарубіжної літератури

- За наявності у творі більше п'яти поправок оцінка знижується на бал.
- Оцінка за контрольний твір є середнім арифметичним за зміст і грамотність.
- Орієнтовний обсяг письмового твору в 5 класі 0,5 – 1,0 сторінки.

Вимоги до написання творів

Серед умінь і навичок, які повинен набути учень/учениця п'ятого класу на уроках літератури, особливу увагу приділяють умінню усно та письмово переказувати текст (докладно, стисло, вибірково), встановлювати зв'язки між подіями твору, характеризувати персонажів (головних і другорядних) на основі їхніх вчинків, знаходити в тексті зображувальні та виражальні засоби мови, пояснювати їхню художню роль. Написання твору дає змогу розвивати ці навички, працювати послідовно, поступово ускладнюючи вид завдання. Теми, які пропонуються у п'ятому класі, враховують саме послідовність набуття навичок аналізу художнього твору: від власне переказу окремих епізодів до їх порівняння, аналізу зв'язків, характеристики героїв, художніх засобів виразності.

Виразне читання напам'ять

1. Відтворення емоційної насиченості твору (внутрішнє «бачення», робота творчої уяви читця – особливо поетичного тексту).
2. Розуміння ідейно-художнього смислу, а не лише фактичного змісту тексту.
3. Вміння висловити своє особисте ставлення, передати зміст і настрій слухачам.

5.3. Критерії оцінювання виразного читання напам'ять художніх творів

Рівні навчальних досягнень		Критерії оцінювання
Початковий	1	Учень монотонно читає напам'ять лише окремі фрази художнього тексту.
	2	Учень невиразно читає напам'ять невеличкий фрагмент рекомендованого для вивчення твору.
	3	Учень читає напам'ять недостатній за обсягом уривок твору зі значною кількістю фактичних мовленнєвих помилок.
Середній	4	При читанні напам'ять твору учень допускає значну кількість помилок різного характеру.
	5	Учень читає вивчений напам'ять твір зі значними змістовими неточностями, порушенням правил техніки мовлення.
	6	Учень читає напам'ять художній твір з окремими орфоепічними та змістовими огріхами.
Достатній	7	При читанні напам'ять твору учень правильно, чітко передає зміст твору, але виконує його невиразно, монотонно.
	8	Вивчений напам'ять твір учень читає з окремими декламаційними огріхами.
	9	Учень виразно читає напам'ять вивчений твір, але час від часу допускає змістові неточності.
Високий	10	Учень виразно, без помилок та неточностей, декламує твір напам'ять.
	11	Вивчений напам'ять твір учень декламує, виявляючи індивідуальне розуміння тексту, своє ставлення до прочитаного.

12	Читання напам'ять твору учнем відзначається високим рівнем артистизму, мовленнєвої вправності. Учень виявляє особисте ставлення до прочитаного, може сформулювати і висловити своє «надзавдання» (мету) читання твору.
----	--

5.4. Критерії оцінювання творчих проєктів (мультимендійні презентації, відеороботи, буктрейлери та ін.)

	Відмінно	Добре	Потребує покращення	Не завершено
Зміст роботи	Робота цікава для учнів, відповідає поставленій темі та меті. Чітко сформульовані висновки. Відсутні стилістичні та граматичні помилки. Дотримані правила академічної доброчесності	Нечітко сформульована тема та мета. Дослідження ґрунтується на твердженні або спростуванні 1-2 гіпотез. Приклади частково ілюструють висновки, до яких дійшли учні. Дотримані правила академічної доброчесності	Не сформульована мета дослідження. Не вдало підібрані ілюстрації (невідповідні, нечіткі). Поручена логіка викладення матеріалу. Дотримані правила академічної доброчесності	Проєкт не висвітлює тему та мету роботи. Мають місце фактичні помилки. Робота побудована нелогічно, баато неточностей. Дотримані правила академічної доброчесності
Оформлення	Інформація логічно розташована. Ілюстрації підібрані відповідно до мети роботи, відредаговані, вдало розташовані, допомагають розкрити зміст роботи. Гармонійно поєднані кольори, аудіо ефекти та ін..	В роботі наявні ілюстрації, які допомагають розкрити тему роботи. Відсутні аудіо ефекти. Робота переобтяжена текстом, що ускладнює її сприйняття.	В роботі мало ілюстрацій, або ж вона переобтяжена матеріалом. Не продумане розміщення слайдів, або ж порушена логічна послідовність.	Відсутні аудіо ефекти. Нечіткі, розмиті зображення. Відсутнє естетично правильне оформлення.

Групова робота	При виконанні роботи спостерігається злагодженість, взаємоповага, однакова активність усіх учасників	При виконанні роботи учні виявляли взаємоповагу	Між членами групи відсутня налагоджена співпраця	Між членами групи взагалі відсутня співпраця
---------------------------	--	---	--	--

5.5. Орієнтовний перелік інструментів формувального оцінювання

№	Назва	Опис інструмента
1	Аналіз портфоліо	Перевірка рівня навчальних досягнень за допомогою портфоліо учня. Портфоліо – це підібрані учнем роботи із зазначенням дати, призначення яких – розповісти історію учнівських досягнень або поступу. Портфоліо зазвичай містить особисті роздуми учня з поясненнями, чому обрано ту чи ту роботу і як саме вона показує досягнення цілей Навчання
2	Відповідь хором	Учні одночасно усно реагують на певну репліку. Це може бути відповідь на запитання, висловлення згоди чи незгоди із запропонованим твердженням, повторення сказаного вчителем тощо
3	Візьми і передай	Спільна групова робота, яку використовують, щоб поділитися думками або зібрати інформацію від кожного учасника групи; учні записують відповіді, потім передають вправо, додають власну відповідь на іншому аркуші і продовжують, доки їхній папірець обійде всю групу і знову повернеться до них. Потім обговорюють результати в групі

4	Внутрішнє / зовнішнє коло	Учні стають у два кола, внутрішнє та зовнішнє, обличчям одне до одного. Учні, що стоять навпроти, ставлять одне одному запитання по темі, які вони попередньо написали. Зовнішнє коло рухається і утворюються нові пари. Потім процедура повторюється
5	Газетний заголовок	Вигадайте газетний заголовок, який може бути написаний до теми, яку ми вивчаємо. Передайте основну ідею події
6	Гра в кубик	Покажіть 6 запитань до уроку. Об'єднайте учнів у групи по 4. У кожній групі є один кубик. Кожен кидає кубик та відповідає на запитання з відповідним номером. Якщо номер випав більш ніж один раз, учень може доповнити попередню відповідь або кинути кубик ще раз. Відповіді можна записувати
7	Доповни думку	Письмова перевірка розуміння стратегії, коли учні заповнюють пропуски у пропонованому твердженні
8	Есе «хвилинка»	Питання для есе на одну хвилину– це конкретне питання з орієнтацією на очікуваний(і) результат(и) навчання, на яке можна відповісти за одну-дві хвилини
9	Запис у журнал	Учні записують у свій журнал або зошит розуміння предмету, поняття або те, що вони вивчили на уроці. Вчитель переглядає записи, щоб дізнатися чи зрозумів учень певну тему, урок, поняття або вивчене
10	Записні книжки учнів	Інструмент для учнів для відстежування навчального поступу: куди я рухаюся? де я зараз? як туди дістатися?
11	Збір ідей	Учитель ставить запитання або дає завдання. Учні самостійно відповідають на аркуші паперу, зазначаючи не менше трьох думок / відповідей / тверджень. Учні, що завершили, встають.

		<p>Вчитель звертається до певного учня і просить його поділитися записаними ідеями. Учні викреслюють пункти, попередньо озвучені однокласниками</p> <p>і сідають, коли в них а аркушах закінчилися всі записані ідеї,</p> <p>незалежно від того, чи вони були озвучені саме ними.</p> <p>Вчитель продовжує опитувати учнів, доки сядуть усі</p>
12	З-Х-В та ЗХВ+	<p>Учні відповідають групами, в парах або індивідуально на запитання «Що ми вже знаємо?» (З), «Що ми хотіли б дізнатися?» (Х) та «Що вже вивчили за темою?» (В). Плюс (+) просить учнів класифікувати отримані знання за допомогою концептуальної карти або наочної схеми, яка відображає ключову інформацію. Потім кожен учень записує короткий підсумок (на один абзац) про вивчене.</p>
13	Картка на вихід	<p>Це письмові відповіді учнів на запитання на картках, які учням роздають наприкінці уроку, після завершення</p> <p>певного виду роботи, теми тощо</p>
14	Концептуальна карта	<p>Будь-яка можлива форма схематичної наочності, яка допомагає учням побачити взаємозв'язки між поняттями за допомогою побудованих схем ключових слів, що</p> <p>позначають такі поняття</p>
15	Лідер за номером	<p>Учні об'єднуються в групи по чотири і кожному члену групи присвоюється номер. Учитель ставить питання /</p> <p>проблему і всі чотири учні її обговорюють. Вчитель називає номер і відповідний учень у кожній групі відповідає</p>

16	Найзаплутаніший (або найясніший) момент	Це варіант однихвилинки. Можна дати учням трохи більше часу для відповіді на запитання. Запитайте (в кінці уроку або під час паузи, яка утворилася після пояснення теми): «Який найбільш заплутаний момент» сьогоdnішнього заняття?» або «Що вам здалося незрозумілим у понятті «?»?
17	Перевірка неправильного розуміння	Учитель надає учням поширені або передбачувані помилкові твердження з певної теми, щодо певного принципу або процесу і запитує, чи згодні вони з цим чи ні та чому. Учні мають дати аргументовані відповіді. Перевірка неправильного розуміння може також застосовуватися у формі тесту з декількома варіантами відповіді або гри «правильно-неправильно»
18	Перефразування	Учні мають висловити власними словами основну ідею уроку чи щойно поясненої теми
19	Підбиття підсумків	Форма роздумів одразу після певного виду роботи
20	Підказка за аналогією	Учні мають сформулювати думку на основі підказки-аналогії: (певне поняття, принцип або процес) _____ виглядає як _____ _____тому що _____
21	Підсумок А-Б-В	Кожному учневі в класі присвоюється окрема літера алфавіту, а він обирає слово, яке починається на цю літеру та пов'язане з вивченою темою

22	Підсумок або питання на картках	<p>Учитель час від часу роздає картки й просить учнів писати з обох сторін за такими правилами:</p> <p>(Один бік) на підставі вивченого (теми, розділу), опишіть основну велику ідею, яку ви зрозуміли, у формі короткого висновку.</p> <p>(Другий бік) запишіть те, що ви ще не повністю зрозуміли у вигляді твердження або запитання</p>
23	Підсумок одним реченням	<p>Учнів просять написати підсумкове речення, яке відповідає на запитання «хто», «що», «де», «коли», «чому», «як» щодо певної теми</p>
24	Підсумок одним словом	<p>Учні мають обрати з-поміж наведених варіантів (або запропонувати самостійно) слово, яке найкраще підсумовує тему</p>
25	Подумай – запиши – обговори в парі – поділися	<p>Учні обдумують відповідь самостійно, записують її, об'єднуються в пари та обговорюють відповідь із партнерами, а потім озвучують її всьому класу</p>
26	Подумай – розкажи в парі	<p>Вчитель ставить учням запитання. Учні самостійно формулюють відповіді протягом визначеного часу, потім повертаються кожен до свого партнера та надають йому відповідь. Вчитель викликає декілька пар на вибір, які озвучують свої відповіді у класі</p>

27	Пригадай – підсумуй – запитай – пов’яжи за 2 хвилини (ППЗП2)	За дві хвилини учні повинні <i>пригадати</i> та назвати у правильному порядку найважливіші ідеї, отримані на попередньому занятті; за дві хвилини <i>підсумувати</i> ці пункти одним реченням, записати одне основне <i>запитання</i> , на яке вони хочуть отримати відповідь та знайти одну <i>прив’язку</i> цього матеріалу до основної теми предмету чи курсу
28	Рішення-рішення	Учитель висловлює певну думку, потім просить учнів зайняти сторону, що відповідає їхній думці з цієї теми і поділитися аргументацією. Учні можуть змінювати сторону після обговорення
29	Самооцінювання	Процес, під час якого учні збирають дані про власне навчання, аналізують що саме відображує їхні успіхи в досягненні навчальних цілей та планують наступні кроки
30	Семинар за Сократом	Учні ставлять питання одне одному з певного важливого питання або теми. Питання ініціюють розмову, яка триває як серія відповідей та додаткових запитань
31	Сигнали руками	Учні на прохання вчителя показують визначені сигнали рукою, щоб повідомити про рівень розуміння певного поняття, принципу або процесу: «Розумію_і можу пояснити» (наприклад, великий палець вгору). «Ще не зовсім розумію_» (наприклад, великий палець вниз). «Не впевнений щодо___» (наприклад, помахати рукою)
32	Скажи щось	Учні по черзі обговорюють у групі певний прочитаний розділ або переглянуте відео

33	Сортування слів	Учням дають набір словникових термінів, які вони сортують за заданими або створеними ними категоріями
34	Спінер ідей	Учитель створює спінер, розділений на 4 сектори з написами «Спрогнозуй», «Поясни», «Підсумуй», «Оціни». Після пояснення нового матеріалу вчитель крутить спінер та просить учнів відповісти на запитання залежно від місця зупинки спінера. Наприклад, спінер зупиняється на секторі «Підсумуй», тоді вчитель може сказати: «Назви ключові поняття, про які щойно йшлося»
35	Спостереження	Учитель готує протокол спостереження із переліком учнів у класі, де буде зазначено, за якими саме очікуваними результатами він буде спостерігати. Рухаючись класом, він спостерігає за учнями, коли вони працюють, і робить необхідні записи та позначки в протоколі спостереження
36	Тестування	За допомогою тестування вчитель перевіряє опанування учнями фактичної інформації, понять. Орієнтовні типи тестових завдань: Декілька правильних варіантів. Правильно/Неправильно Коротка відповідь Знайди відповідність Розширена відповідь

